

Uredništvo - uprava: Ljubljana, Kopitarjeva 6. Telefon 4001 - 4004

Mesečna naročnina 18 Kr, za inostranstvo 31-50 Kr.

Ček, rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate

SLOVENECE

Narodite se čimprej na
SLOVENCEV KOLEDAR
da ne boste ostali brez njega!

OKTOBER 1943

16
SOBOTA

Schwere Niederlage nordamerikanischer Terrorbomber

121 Flugzeuge beim Angriff auf Schweinfurt abgeschossen
U-Boote versenken elf Feindschiffe mit 74.000 BRT und zwei
Zerstörer - Landeköpfe der Sowjets beseitigt oder eingeengt
In den letzten drei Tagen 354 Sowjetpanzer und 233 Flug-
zeuge vernichtet - 250. Luftsieg von Hauptmann Nowotny
Grossangriff der Anglo-Amerikaner am Volturno

Aus dem Führerhauptquartier. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Nördlich des Asowschen Meeres und am mittleren Dnjepr führte der Feind an mehreren Abschnitten heftige, aber erfolglose Angriffe. Der Brückenkopf von Saporoschje wurde von unseren Truppen befehlsgemäss nach Zerstörung wichtiger Anlagen geräumt.

Am Dnjepr, an der Pripjet-Mündung und am Ssosh brachten eigene Angriffsunternahmen weitere Erfolge. Einzelne feindliche Landeköpfe auf dem Westufer der Flüsse wurden beseitigt, andere eingeengt.

Westlich Kričschew und besonders westlich Smolensk scheiterten auch gestern starke Durchbruchversuche der Sowjets. Allein im Kampfraum südwestlich Smolensk wurden dabei 46 Sowjetpanzer vernichtet. In den letzten drei Tagen verlor der Feind bei seinen vergeblichen Angriffen insgesamt 354 Panzer u. 233 Flugzeuge.

Hauptmann Nowotny, Gruppenkommandeur in einem Jagdgeschwader, erzielte gestern an der Ostfront den 250. Luftsieg.

In den schweren Abwehrkämpfen im mittleren Frontabschnitt hat sich die 1. SS-

Freiwilligen-Grenadier-Brigade (mot.) besonders ausgezeichnet.

In Süditalien traten die britisch-nordamerikanischen Truppen am Nachmittag des 14. Okt. mit überlegenen Infanterie- und Panzerkräften zu dem erwarteten Angriff gegen unsere vorgeschobenen Stellungen am Volturno beiderseits Capua an. Schwere und erbitterte Kämpfe sind noch im Gange.

Starke nordamerikanische Bombverbände griffen gestern die Stadt Schweinfurt an und verursachten erhebliche Schäden in Wohn- und Geschäftsvierteln. Deutsche Jagd- und Zerstörergeschwader warfen sich dem Feind entgegen und fügten ihm in einer heftigen Luftschlacht im Zusammenwirken mit der Flakartillerie eine schwere Niederlage zu.

Von etwa 250 - 300 angreifenden Bombern wurden nach bisherigen Meldungen 121 zum Absturz gebracht. Der Abschuss weiterer Bombenflugzeuge ist wahrscheinlich.

Unterseeboote versenkten in schweren Kämpfen gegen britisch-nordamerikanische Geleitzüge elf Schiffe mit zusammen 74.000 BRT und zwei Zerstörer. Zwei weitere Schiffe und ein Zerstörer wurden durch Torpedotreffer schwer beschädigt.

Hud poraz severno-ameriških terorističnih bombnikov

121 letal sestreljenih pri napadu na Schweinfurt - Podmornice
potopile 11 sovražnih ladij s 74.000 tonami in dva rušilca
Sovjetska predmostja odstranjena ali zožena - V zadnjih
treh dneh uničenih 354 sovjetskih oklepnikov in 233 letal
250. letalska zmaga stotnika Nowotnyja - Velonapad Anglo-
Amerikancev ob Volturnu

Führerjev glavni štab, 15. oktobra. DNB. Vrhovno poveljstvo oboroženih sil javlja:

Severno od Azovskega morja in ob srednjem Dnjepru je sovražnik na mnogih odsekih silovito, toda brezuspešno napadal. Po izdanem povelju so naše čete po razrušenju vseh važnih naprav izpraznile mostišče Zaporozje.

Ob Dnjepru, ob izlivu Pripjeta in ob Ssosh smo z našimi napadi dosegli daljne uspehe. Nekatera sovražna predmostja na zahodni obali reke so bila odstranjena, druga pa zožena.

Zahodno od Kričeva in posebno zahodno od Smolenska so se tudi večeraj izjalovili močni sovjetski položaji za prodor. Pri tem je bilo samo na boljše južno-zahodno od Smolenska uničenih 46 sovjetskih oklepnikov. V zadnjih treh dneh je izgubil sovražnik pri svojih brezuspešnih napadih skupaj 354 oklepnikov in 233 letal.

Stotnik Nowotny, skupinski poveljnik v neki lovski jati, si je priboril večeraj na vzhodnem bojišču 250. letalsko zmago.

V težkih obrambnih bojih na srednjem

odseku bojišča se je posebno odlikovala 1. SS. prostovoljna grenadirska brigada (mot.).

V južni Italiji so preste popoldne dne 14. oktobra anglo-ameriške čete s nadmočnimi pehotnimi in oklepni alijski k pričakovanemu napadu na naše izpostavljen položaje ob Volturnu na obeh straneh Capue. Težki in ogorčeni boji še trajajo.

Močne jate severno-ameriških bombnikov so napadle večeraj mesto Schweinfurt in povzročile v stanovanjskih in trgovskih četrtih občutno škodo. Jate nemških lovskih in rušilnih letal so napadle sovražnika in mu prizadevale v sodelovanju s protiletalskim topništvom v siloviti zračni bitki težek poraz.

Po dosedanjih vesteh je bilo od 250 do 300 napadajočih bombnikov 121 sestreljenih. Verjetno so bili sestreljeni še nadaljnji bombniki.

Podmornice so v težkih bojih proti anglo-ameriškim konvojem potopile 11 ladij s skupno 74.000 tonami in dva rušilca. Dve nadaljnji ladiji in en rušilec so bili težko poškodovani s torpednimi zadetki.

London in Badoglijeva vojna napoved

Zeneva, 15. oktobra. DNB. Angleški tisk je sprič Badoglijevo vojno napovedi. Neučijo nenavadno rezerviran. Tako piše »Daily Mail«: »Naše zadovoljstvo se meša z rezervirano. « »Times« pripominja: »Ali bi Badogliju uspelo dobiti dovolj veliko število Italijanov, ki naj bi se aktivno udeležili bojev, je še vprašanje, na katere bo odgovorila praktična uporaba vojne napovedi.« V nekem drugem članku pa »Times« sploh dvomi, da bi bil Badoglijo zmožen pozvati zadostno število Italijanov pod orožje.

Taka so vojaška razmišljanja. S še večjim pridržkom pa gleda London na politične posledice te vojne napovedi. »Times« meni, da je vsa vrednost Badoglijevega koraka odvisna od zaupanja, ki ga uživa njegova vlada. Vojna napoved vlade, ki nima nikake avtoritete in katere vojska je v razsulu, je brezplodna fikcija, ali še nekaj slabšega, ker bi svet lahko zapeljala v zmojo o bodočih nalogah Anglije. Londonski krogi z velikim povdarem naglašajo, da Badoglijeva Italija s svojo vojno napovedjo ni postala niti zaveznik, niti član »Združenih narodov«. Vse je ostalo pri starem in Badoglijevemu režimu so prav za prav dovolili samo nekako preizkusno dobo. Reuterjev di-

plomatski dopisnik izjavlja, da ima Badoglijeva vojna napoved v bistvu zgolj formalen značaj. Sebe izkušnja bo pokazala, ali je bila Badoglijeva pomoč koristna. V zgornjem domu je poslanec Edison znova povdaril kaj zahtevne od Italije Jugoslavija, Grčija in Abesinija in spomnil svoje tovariše, da nista italijanski kralj in Badoglijo v vseh dvajsetih letih ničesar storila, da bi obvarovala Italijo pred Mussolinijevim režimom.

»Daily Mail« in »News Chronicle« razpravljata ponovno o kaznovanju Italije. »Daily Mail« je mnenja, da bi Italija z dobrim obnašanjem lahko dosegla delno zmanjšanje kazni. V »News Chronicle« pa zahteva Vernon Bartlett in vsak način zadoščenje, katerega obliko bo pa treba še določiti.

Tudi v USA zaradi vojne napovedi še nikakor niso pripravljeni priznati Badoglijevi vladi kakšne olajšave ali celo vzpostaviti z njo diplomatske odnose. Opolnomočeni predstavnik zunanega ministrstva je izjavil, da ima vojna napoved zgolj vojaški značaj in da je brez slehernega diplomatskega pomena. Zato je preuranjeno govoriti o kakikoli izmenjavi Badoglijevih italijanskih in ameriških diplomatov.

Obup v izpraznjenih sovjetskih pokrajinah

»Pravda« napada londonske in ameriške liste

-kg- Stockholm, 15. okt. Svet sovjetskih ljudskih komisarjev je izdal odlok za takojšnjo obnovo kmetijstva v osvobojenih pokrajinah. Odlok se nanaša izključno na a obnovo kmetijstva in prometa, ker, kakor pravi odlok sam, še ni prišel čas za industrijsko obnovo. Trenutno gre predvsem za to, da se prebivalstvo reši pred lakoto.

Ta odlok sovjetskih komisarjev je, kakor piše angleški list »Economist«, dokaz za strahotno neugoden sovjetski položaj v tistih pokrajinah, ki jih je izpraznila nemška vojska, kakor tudi dokaz, da Sovjetom strahotno primanjkuje sredstva za pomoč tamkajšnjemu prebivalstvu. Iz tega odloka se da sklepati, da Sovjeti niti ne morejo vzpostaviti intenzivnega kmetijstva. Mnoge podrobnosti iz omenjenega odloka, pravi angleški list, nudijo živo sliko celotnega položaja in narede na človeka vtis strahotnega pomanjkanja, ki je globoko pod vsako možno stopnjo človeških potreb. Tako pravi angleški list, ki mu ni treba ničesar dodati.

Ker so zadnje čase angleški, ameriški in nevtralni listi mnogo pisali in ugibali o bodoči moskovski konferenci, so šli na živce moskovski »Pravdi«, ki imenuje časnikarje, ki to pišejo »blebetne gobce«. To velja zlasti za londonske in washingtonske liste, ki pišejo, da bodo v Moskvi mogoče govo-

rili o bodočih sovjetskih mejah. »Kaj,« se sprašuje moskovski list, »o sovjetskih mejah bodo govorili? Prav tako lahko potem govorijo o ameriških mejah. To je lepo namigavanje tekmecev ameriškega imperializma.

S tem so Sovjeti zavrgli vse upe, ki so jih gojili v bogataških in malih nevtralnih državah o atlantski karti ter surovo povedali: o sovjetskih mejah, torej o ciljih sovjetske ekspanzije ne bo nihče sodočlal. »Pravda« nato trdi, da bo glavno vprašanje konference drugo bojišče.

S tem so Sovjeti zavrgli vse upe, ki so jih gojili v bogataških in malih nevtralnih državah o atlantski karti ter surovo povedali: o sovjetskih mejah, torej o ciljih sovjetske ekspanzije ne bo nihče sodočlal. »Pravda« nato trdi, da bo glavno vprašanje konference drugo bojišče.

to moral storiti zaradi popolne nezmoglosti italijanske vojske za nadaljnje vojskovanje in glej, komaj pet tednov kasneje pa je že isti Badoglijo prepričan, da bo samo z delom iste vojske sposoben za novo vojno proti doseganju zavezniku, kateremu se je opravičeval s tako obrabljenim izgovorom. Sicer se pa Badoglijo moti, ako misli, da se bo lahko skril za bajonete pešice svojih pristašev. Italijanski narod ne bo nikoli pozabil njegovega, v svetovni zgodovini najpodočnejšega sunka in hrbet-viki je namreč Badoglijo izjavil, da je

»Veriga izdajstev je sklenjena«

Rim, 15. okt. DNB. K Badoglijevi vojni napovedi Nemčiji pripominja diplomatski sodelavec rimskega radia, da je Badoglijo s tem novim nečastnim dejanjem sklenil verigo svojih izdajstev. Odkril je poslednjo karto svoje zločinske igre in tudi vladama v Londonu in Washingtonu v bodoče ne bo mogel ničesar več nuditi. Čeprav je to novo »junastvo« vojaško brezpomembno, pa vseeno še jasneje in močneje razkriva njegovo izdajstvo. Ob sklepu premirja z Angloameričani in z boljše-viki je namreč Badoglijo izjavil, da je

Nova zaušnica Badogliju

Lisbona, 14. okt. DNB. Italijanska izdajalska klika, ki je upala, da se bo z vojno napovedjo Nemčiji lahko odkupila od težkih pogojev premirja, bo kmalu prišla do spoznanja, da se je predajala napačnim utvaram. Vojno ministrstvo Zedinjenih držav je namreč objavilo, da bo tudi po vojni napovedi Badoglijeve Italije ostal neizpremenjen položaj 50.000 italijanskih vojni ujetnikov v Ameriki. Kaj pa se bo zgodilo z vojnimi ujetniki, ki so pri angloameriških četah v inozemstvu, to bo pa odločil vsak posamezni poveljnik. V nekem drugem poročilu pa piše: »Malo verjetno je, da bodo italijanski vojni ujetniki prepeljeni v Italijo, dokler bo razpoložljivo brodogojne potrebe za prevoze ameriških čet in njihovo oskrbovanje.« - Po vsem tem bodo torej lahko italijanski vojni ujetniki v Ameriki kaj dolgo čakali na svojo vrnitev.

Argentinska politika ostane nespremenjena

Buenos Aires, 14. okt. DNB. Državni predsednik Ramirez je sprejel ostavke argentinskega justičnega ministra generala Anaje, finančnega ministra Santamarina in gradbenega ministra viceadmirala Galindeza.

Buenos Aires, 14. okt. DNB. Uradno poročilo argentinske vlade se bavi z nedavno objavljenim odstopom treh ministrov in pripominja, da to dejanje, pa naj mu pripisujejo kakršnekoli političen pomen, nikakor ne bo motilo vladne enotnosti. S temi odstopi so obratno hoteli še bolj podkrepiti dosedanje politično orieniacijo vlade, ki jo je predsednik dr. Ramirez že večkrat pojasnil.

Madrid — milijonsko mesto

Madrid, 14. okt. DNB. Po najnovejši statistiki španskega prebivalstva je prekoračil Madrid v številu prebivalstva prvič en milijon. Valencia ima sedaj 400 tisoč prebivalcev. Šest španskih mest ima preko 100.000 prebivalcev. 24,4% španskega prebivalstva živi na deželi.

Sicilske oranže za Anglijo

Stockholm, 14. oktobra. DNB. Po angleških in ameriških poročilih so sedaj pomaranče glavna hrana sicilskega prebivalstva. Vkljub temu pa je AMGOT nakupil velike množine pomaranč in jih takoj poslal v Anglijo. Zato se je v tork britanski minister za prehrano lord Woolton lahko pobahal, kot nam poroča Reuter, da so pripeljali v angleško luko s Sicilije 84 milijonov oranž, ki jih bodo razdelili mladini. Minister je tudi objavil, da so na Siciliji uredili tovarne za pridobivanje oranžnega soka, ki bo prav tako šel v Anglijo. Izgledi za kasnejše dobave limon in pomaranč so zelo dobri. Množina sadja, ki ga ima na razpolago siciljsko prebivalstvo se torej ponovno znatno zmanjšuje.

Zopet general »vreme«

Stockholm, 14. okt. DNB. Na sovjetsko kritiko, da prodirajo Angliji in pa Amerikanci v južni Italiji s »polzevo« brzino, odgovarja angleški vojni dopisnik, da je tega krivo stalno deževje na bregovih Volturna. General »vreme« mora zopet pomagati.

Kratke vesti

Zeneva, 14. okt. DNB. Po Reuterjevi vesti priznavajo v Londonu izgubo poljskega rušilca »Orkan«.

Stockholm, 14. okt. DNB. Iz poročil londonskega »News Chronicle« povzema, da vlada po angloameriški zasedbi otoka Korzike tamkaj huda lakota.

Buenos Aires, 14. okt. DNB. V zvezi z obnovo diplomatskih odnosov med Meksiko in Sovjetsko zvezo javljajo, da je tudi poročevalska družba Tassa pričela s svojim poslovanjem.

Nemške čete še vedno najboljše na svetu

Zeneva, 14. okt. DNB. Vojaške komentatorje k položaju v Sredozemlju in vzhodu označuje prevladna malobesednost, ki se zrcali v vseh dopisih vojnih dopisnikov v zadnjih številkah angleških tednikov. Splošno priznavajo, da so zadnji nemški umiki na vzhodu popolnoma uspeli. Vojaški dopisnik »Illustrated London News« Cyril Falls ugotavlja, da bodo s skorajšnjo zimo prišli Angloameričani ponovno v položaj, ki bo v različnih pogledih zanje neugoden. Sneg in led na vzhodu ne bosta nudila tudi Sovjetom v sedanjih okoliščinah nobene ugodne možnosti v prihajajoči zimi. Nemci so se na Dnjepru močno utrdili. Cyril Falls vsaj se dozevajo poročila o sovjetskih predmostjih na zapadni obali reke pretirana. Nemčija je še vedno močna in se odločno bori. Kjer koli se ji bo nudila prilika, bo močno udarila.

Italijanski vojaški sodelavec lista »Time and Tide« piše, da daje stalno zadrževanje sovjetskega napredovanja na vzhodu nemški strategiji izredno važno vlogo. Na ta način plačajo Sovjeti vsak svoj korak s težkimi izgubami in čim počasneje in težje napre-

dujejo, toliko večje so njih izgube. Izid tromesečnih bojev na vzhodu je zanimiv, nadaljuje revija »Spectator«, kajti v nobenem primeru niso Sovjeti dosegli svojega glavnega cilja: premagati nemško armado. Nemcem pa se je posrečilo, da so se umaknili na krajšo bojno črto in si tako priredili čete. Potegnimo sedaj bilanco in videli bomo, da šteje Nemčija lepo vrsto dobroimeti v svojo korist. Bilo je čudovito delo Nemcev, da so vedno znova odbili sovražni pritisk na svoje čete in le-te so pač še vedno najboljše čete na svetu.

Medtem ko so se Nemci uspešno umikali na vzhodu, tako čitamo v nekem vojaškem komentarju revije »Weekly Review«, ni uspelo Sovjetom izsiliti odločitve od sovražnika. Sovjeti so morali le na armade in ne na področja, ki so jih zasedli. Toda tu so jim Nemci usli. Neumorno mečejo Sovjeti sedaj nove čete med Zaporozje in obalo Azovskega morja proti nemškim položajem, vendar jim ne uspe, da bi jih predrl ali zavzeli. Če se bo Nemcem posrečilo, da bodo vzdržali na vzhodu in da se bodo brez notranjih nerodov dalje borili, potem bo »znova osupnil ves svet«.

Medtem ko so se Nemci uspešno umikali na vzhodu, tako čitamo v nekem vojaškem komentarju revije »Weekly Review«, ni uspelo Sovjetom izsiliti odločitve od sovražnika. Sovjeti so morali le na armade in ne na področja, ki so jih zasedli. Toda tu so jim Nemci usli. Neumorno mečejo Sovjeti sedaj nove čete med Zaporozje in obalo Azovskega morja proti nemškim položajem, vendar jim ne uspe, da bi jih predrl ali zavzeli. Če se bo Nemcem posrečilo, da bodo vzdržali na vzhodu in da se bodo brez notranjih nerodov dalje borili, potem bo »znova osupnil ves svet«.

Zavezniška pogodba med Japonsko in Filipini

Tokio, 14. okt. DNB (vzhodnoazijska služba DNB). Po proglasitvi neodvisnosti Filipinov je Japonska 14. oktobra takoj priznala novo vlado. Po vesti informacijskega urada v Tokiu sta ističasno podpisala japonski poslanik Murata in minister brez listnice in polno-močenec filipinske republike Claro M. Recto zavezniško pogodbo med Japonsko in Filipini.

V zavezniški pogodbi poudarjata obe državi trdno voljo, da tesno sodelujeta, spoštujeta medsebojno neodvisnost in delata na vzpostavitvi velike Vzhodne Azije. Pogodba podrobno določa:

1. Obe državi bosta povezani s trajnimi, dobrih sosednimi odnosi in s prijateljskim na osnovi medsebojnega spoštovanja, suverenosti, oblasti in ozemlja.

2. V vseh političnih, gospodarskih in vojaških zadevah bosta obe državi

tesno sodelovali za uspešno dokončanje velike vzhodno-azijske vojne.

3. Obe državi bosta tesno sodelovali za vzpostavitev velike Vzhodne Azije.

4. Pristojne oblasti obeh držav bodo po skupnem posvetovanju določile podrobnosti o izvrševanju te pogodbe.

5. Na dan, ko bosta oba pogodbenika ratificirala pogodbo, stopi le-ta v veljavo.

6. Pogodba bo ratificirana in ustrezajoče listine bodo čimprej izmenjane v Manili.

Pogodbi so še priključena sledeča določila o njeni izvedbi: Temeljno načelo tesnega vojaškega sodelovanja za uspešno dokončanje veliko-vzhodno-azijske vojne bode, da nudijo Filipini Japonski za izvedbo vojaških akcij vsako pomoč in da Japonska in Filipini v ocvanje ozemlja in neodvisnosti Filipinov tesno sodelujeta.

Beethovnov napev - znak Radio Ljubljane

Ludovik van Beethoven je ljubljanski Filharmonični družbi v zahvalo, da ga je imenovala za svojega častnega člana, dne 4. maja 1819 izročil rokopis svoje šeste simfonije, imenovane »Pastoralna«.

Morda ni naključje, da je Beethoven prišel simfonije v motivom, ki je podoben nekemu narodnemu napevu iz tukajšnjih krajev. »Prebujenje vedrih občutkov ob prihodu na deželo« je bil naslov, ki ga je Ludovik van Beethoven dal prvemu stavku svoje pastoralne simfonije.

Koledar

Sobota, 16. vinotoka: Marijina čistost; Viktor III., papež; Hedvika Poljska.

Nedelja, 17. vinotoka: Marijeta Alakok, devica; Andrej, mučenec.

Novi grobovi

† Ana Vode. V četrtek, 14. oktobra je za odhod v večnost lepo pripravljena umrla po dolgotrajni bolezni gospodična Ana Vode dolgoletna tajnica in od leta 1942 predsednica Poselskega zavetišča sv. Marte, ki se je med prvimi priglasila za vstop v to dobrodelno organizacijo in vedno in povsod vneto sodelovala v društvenem odboru. K večnemu počitku spremila rajno danes v soboto ob treh popoldne izpred Marijine kapele na Zalah. Sv. maša zadušnica se bo brala v stolnici. Dan in uro naznanimo v jutrišnji številki »Slovenec«. Bлага rajnica jutrišnji številki »Slovenec«. Bлага rajnica.

† G. Amalija Semetova. Po krajši, mučni bolezni je umrla v Zavodu za novotvorbo ga. Amalija Semetova. Učnaka je 59 let. V življenju je skrbno vzgojila 3 sinove in hčerko. Pri njeni smrti je bil sin Franjo, ki se je nedavno preselil v Ljubljano, ob pa ji je zatisnil sin Milan, upravnik Zavoda za novotvorbo v Ljubljani, kamor se je pokojna zatekla tudi v bolezni. Blago pokojnico bodo pokopali v nedeljo ob 3. popoldne pri Sv. Križu. Njeni zemski ostanke leže v kapelici sv. Nikolaja. Ohranimo jo v spomin!

† G. Josipina Krašna, vdova drž. uradnika v pokoju, je v Ljubljani mirno v Gospodu zaspala. Pogreb bo v soboto ob pol štiri iz kapele sv. Jožefa na Zalah k Sv. Križu.

† G. Ivana Lesjak, vdova po pošttem uslužbencu v Ljubljani, se je preselila v boljšo življenje. Pogreb bo v nedeljo ob pol štiri popoldne iz kapele sv. Krištofa na Zalah k Sv. Križu.

Naj rajnim sveti večna luč! Žalujemo sorednikom naše iskreno sožalje!

Osebnosti

= Srebrno poroko obhajata danes g. Alojzij Zajec in njegova soproga gospa Angela roj. Svetelj. V zakonu se jima je rodilo sedem otrok, od katerih živi pet hčerk. G. Zajec deluje v Ljudski tiskarni že 34. leto kot stavec in namestnik vodje oddelka strojnih stavcev. G. slavljenec in njegovi soprog iskreno čestitamo z željo, da bi učnaka še mnogo lepih jubilejev.

— Za škofijski direktorij. Misijonska nedelja bo letos 24. oktobra. Zato naj se prenese opomba o misijonski nedelji s komemoracije pro Fide propaganda na to nedeljo. (Po cerkvenem koledarju bo sicer predzadnja oktobrska nedelja že 17. t. m. Toda ker je kongregacija nedeljo Kristusa Kralja kot zadnjo v oktobru določila po meščanski štetvi, se tudi misijonska nedelja določa po tej štetvi.) — Škofijski ordinariat.

— Naknadni izpiti in vpisi. Šef pokrajinske uprave je odredil potrebno glede naknadnih izpitov in vpisov na srednjih,

Ko je sedanje vodstvo ljubljanske radijske postaje — Wehrmachtsender Laibach — izbralo znak postaje, ki naj bi bil v zvezi s tukajšnjimi kraji, se je odločilo za glavni motiv prvega stavka Beethovne »Pastoralne simfonije«, zlasti, ker je tako ozko povezana z glasbeno zgodovino Ljubljane. Če bo od danes zvenel Beethovnov napev kot znak ljubljanske radijske postaje, se bo vračal tja, odkoder je nekdo prišel: v vsako koč in hišo ter bo vsem poslušalcem javljal vesele in sirove ure.

učiteljskih in meščanskih šolah za dijake, prizadete po višji sili zaradi vojnih razmer. Določila so objavljena na šolskih doskah posameznih zavodov.

— Na I. mešani ljudski šoli v Ljubljani. Višje se prične redni pouk v sredo, 20. t. m. Mladina se zbere ob 7.45 na šolskem dvorišču. — Upraviteljstvo.

— Silarska razstava. Slikar Gorjup Rudolf razstavlja prve samostojne svoja dela v Selenburgovi ulici v prostori bivše konfekcijske trgovine Pavlin. Razstava se bo odprla v nedeljo, 17. oktobra, ob 10.30 in bo odprta do 31. oktobra vsak dan od 9—18. Oficijelne otvoritve ne bo. Vabila se ne bodo razpošiljala. Vsi ljubitelji umetnosti ste prisrčno vabljeni!

— Kongregacija gospodstven in kongregacija učitelje pri sv. Jožefa imata v nedeljo, 17. t. m. skupno sv. obhajilo, v ponedeljek zvečer pa redni shod. Pridite vsi! — Važno za vsakega sedaj in v bodoče je znanje knjigovodstva, korespondence, modernih jezikov, strojepljiva itd. Novi dnevi in večerni tečaji so prične dne 19. oktobra. Izbra predmetov po želji. Pouk je dopoldne, popoldne in zvečer. Informacije in prospekte daje: Trgovsko učilišče »Kristofor učni zavod, Ljubljana, Domobranska 15.

— Danes je taisti dan, ko sem bil za vsakega zbran. Je ena izmed pesmi, ki so na sporedu glasbene prireditve velikih Franciskovih križarjev. Za prvi nastop mladih fantov-srednješolcev vlada veliko zanimanje, zato si preskrbite vstopnice že v predprodaji pri Štiglirovi. Prireditel bo v nedeljo, 17. t. m., ob 5 popoldne v franciskanski dvorani.

— Važno opozorilo za slušatelje Večernega trgovskega tečaja pri Trgovskem učnem zavodu, Kongresni trg 2. Predavanja bodo letos po želji obiskovalcev predvidoma v zgodnjih popoldanskih urah, ko obrati poštivo. Pričetek 15. oktobra, naknadne prijave do 31. oktobra. Informacije — prospekte daje ravnateljstvo.

— Vpisovanje v trgovsko učilišče Kristofor učni zavod, Ljubljana, Domobranska 15, za Enoletni trgovski tečaj s pravico javnosti in za Višji trgovski tečaj ter vse ostale tečaje in oddelke se vrši še redno vsak dan dopoldne in popoldne ob običajnih uradnih urah. Informacije in novi prospekti brezplačno na razpolago. — Ravnateljstvo.

— Nekam po snegu diš. Tako in enako govore ljudje, pričakujejo, da bo letos kaj kmalu zapadel prvi sneg po ravninah in hribih. Vendar so še mnogi, ki računajo, da ne bomo tako kmalu deležni bele snežne odeje in da se bo prava zima še zavlekla čisto v december. Leto 1928 smo bili vsaj šas brez snega, šele naslednje leto je začelo pošteno snežiti. V četrtek in v petek je bilo močno blažno. V četrtek je padlo nekaj kapljic dežja. Dežomer meteorološkega zavoda na univerzi je v času od četrtega do petka zjutraj nameril vsega 0.7 mm dežja.

— Pomoč pri učenju pod nadzorstvom profesorjev nudimo dnevno po dve uri učenec srednjih in ljudskih šol v posebnih tečajih. Namen teh tečajev je redna vsakodnevna priprava dijakov (in) za naslednji dan iz vseh predmetov. — Tečaj za posamezne predmete, predvsem matematiko, trikrat tedensko. — Posebni tečaj za privatiste. — Pouk vseh modernih jezikov v oddelkih za odrasle in mladino. V interesu rednega in splošnega pouka v ljudsko obveščano cenjene starše, da vpišejo svojega otroka šimprel. Pričetek pouka 15. oktobra. Vpisovanje dnevno od 9—11. Učnina zmerna. Vodstvo učnih tečajev. Lichtenturnov zavod.

— Vsa radio popravila vam točno, strokovno in z jamstvom ter a predhodnim pregledom in proračunom izvrši tvrdka Philips-Radio, Ulica 3. maja 6.

— Nedeljsko zdravniško dežurno službo bo imel od sobote ob 20 do ponedeljka ob 8 zjutraj mestni višji zdravstveni svetnik dr. Mla Franta, Poljanska cesta 15, telefon 32-81.

— Lekarna. Nočno službo imajo lekarni: dr. Piccoli, Bleiweisova cesta 8; mr. Hočvar, Celovška cesta 62; in mr. Gariš, Moste, Zaloška cesta 47.

KUPITE TAKOJ

eno najlepših knjig letošnjega leta svetovno znani Walter Scottov zgodovinski roman

»IVANHOE«

ki ga je založilo in izdalo uredništvo »Slovenec«. Dobite ga v vseh ljubljanskih knjigarnah in v veži Ljudske tiskarne. — Naroča se V UREDNIŠTVU »SLOVENC«.

Iz Hrvaške

Sarajevo dobi književni mesečnik. Glavni pododbor Hrvatske Matice v Sarajevu bo prišel v najkrajšem času izdajati književni mesečnik »Hrvatska Misa«. Mesečnik se bo bavil z vsemi književno-kulturnimi in umetniškimi vprašanji in duhu hrvatskega narodnega programa Ante Starčevića. Prva knjiga Babičevih izbranih del. V Zagrebu je to dni izšlo delo Ljube Babiča »Umjetnost kod Hrvata«, katero je bila svojedobno izdala že Hrvatska Matice, a je bilo že davno razprodano. Knjiga o hrvatski umetnosti ima tudi še dodatek o hrvatski umetnosti v XX. stoletju. Isti avtor je pravkar izdal tudi še drugo knjigo svojih izbranih del pod naslovom »Majstori Preporoda«, v kateri je obdelal Giotta, Leonarda Pierra della Francesca, Signorellia in Tiziana.

Zemun je dobil svojo telefonsko centralo. Hrvatska poštna uprava je preskrbela potrebne kredite za nabavo aparature za avtomatizirano telefonsko centralo v Zemunu. Postavitev avtomatizirane telefonske centrale v tem mestu je bila potrebna, ker je bil prej Zemun glede telefonskega prometa priklopljen avtomatizirani telefonski centrali v Beogradu.

DRŽAVNO GLEDALIŠČE

Drama:

Sobota, 16. oktobra, ob 16: »Kovarstvo in ljubezen«. Red Prvi.
Nedelja, 17. oktobra, ob 14: »V Ljubljano jo dajmo«. Izven. Znižane cene od 15 lir navzdol. — Ob 17: »Čevlje v jesen«. Izven. Cene od 22 lir navzdol.

Opera:

Sobota, 16. oktobra, ob 16: »Prodana nevesta«. Izven. Otvoritev operne sezone 1943-44. Cene od 32 lir navzdol.
Nedelja, 17. oktobra, ob 16: »Madame Butterfly«. Izven. Cene od 32 lir navzdol.

Naslednja knjiga Slovenčeve knjižnice bo ena najlepših katoliških književnih umetnin zadnjega desetletja, delo slovite pisateljice Gertrude le Fort

»VERONIKIN PRT«

Knjiga bo izšla prihodnji teden!

Kupujte že izšli knjigi

»Mlada Breda«

pisal Ivan Pregelj — in pa

»Raymonda«

pisal Henry Bordeaux.

Poizvedovanja

Najdene so bile tri krušne karte izdane v Presejru pri Ljubljani. Dobe so pri prodajalci pletenin pri Zmajskem mostu. Revna dijalkinja je zgrabila v četrtek od Kongresnega trga po Wolfovi mimo Ljudske tiskarne do Friskova 50 lir. Odda naj se v upravi »Slovenec«.

Zgrabila sem v petek zvečer od Majenove kavarnar do sodnije (po Masarykovi cesti) plateno črtasto torbico z rokavicami, robcem in belečo. Prosim najditelja, da odda v upravi »Slovenec« ali na naslov, katerega dobi tam.

Najdeno je bilo nalivno pero. Naslov v upravi »Slovenec«.

MALI OGLASI

Brevskega pomočnika sprejemem. Vstop takoj ali po dogovoru. — M. Podkrajcar, Sv. Petra cesta 12. b

GOSPODINJSKO

pomočnico vajeno tudi nekoliko kuhe, išče boljše mala družina. Plača dobra, lep postopek. Naslov v upravi »Slov.« pod 6962.

Kupimo slovenske CASOPISE od starih do novjših, celotne letnike, zabavnih, političnih in verskih itd. Ponudbe knjigarni Kleinmayr & Bamberg, Miklošičeva 16.

Pred neko trgovino sem pomislil na POZABIL KOLO. Puch št. 13663. Pošte-nega najditelja prosim, da mi ga izroči proti nagradi. Naslov v upravi »Slovenec« pod št. 6940.

»SINGER« živalni stroj v zelo dobrem stanju, pripraven za domačo uporabo, prodam. — Pred škofijo 19, Adamič.

KUPIM diatonično harmoniko, 3 vrstno s 6 poltoni. Tršan Alojzij, Poljanski nasip 40.

VEČ TRICIKLJEV novih in rabljenih različne velikosti zaradi izpraznitve skladišča za skoraj polovično ceno naprodaj. »MERKUR«, Puharjeva 6.

KOLESA razprodaja: več novih in rabljenih damskih in moških zaradi izpraznitve skladišča za skoraj polovično ceno naprodaj. »MERKUR«, Puharjeva 6.

ČEDNO STANOVANJE enosobno s kabinetom takoj oddam solidni stranki največ treh oseb. Uporabljene ima prednost. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »25 minut od glavne pošte 6952. (6

Večje zdravo SKLADIŠČE IN SUPO lahko ločeno, vzamemo v najem. Pismene ponudbe na upravo »Slov.« pod »Začasno št. 6958.

GENERATORJI novi, s poniklano kapo, ugodno naprodaj. Naslov v upravi »Slovenec« pod 6929.

Obvestila »Prevoda« v Ljubljani

Navodila trgovcem za prodajo hranil

Stalno prihajajo pritožbe o nepravilnostih pri razdeljevanju racijoniranih živil. Da se to prepreči, dajemo naslednja navodila:

Trgovci in potrošniki naj vedno pazljivo prečitajo vsa navodila in pozive, ki jih objavljamo v časopisu in naj se po njih točno ravna.

Ponavljamo, da v Ljubljani veljajo le živilske nakaznice, ki jih izda Mestno poglavarstvo. Živila se sme dajati le strankam, ki predlože tudi glavo izkaznice, ter odrezke odreže šele prodajalec. Že odrezani odrezki torej niso veljavni.

Na posamezne odrezke je izdajati le ona živila, do katerih opravičujejo odrezki nakaznice in ko so časovno razporejeni. V oktobru velja časovna omejitev le za moko in maslo. Z prvih 12 dni sta se smela prodajati krušna moka ali kruh le na odrezke s števil 1 — 10. Odrezka 11 in 12 veljata samo za koruzno moko. Za drugih 10 dni se deli kruh ali krušna moka na odrezke števil 13 — 22. Trgovci morajo prodajati pšenično ter rženo ali ječmenovo moko vedno samo v predpisanim razmerju. Vse to velja za navadne pa tudi za dodatne delavške živilske nakaznice.

Za prvi obrok maslo (1 del olja ali 10 kg trdin maslo) so bili določeni odrezki za maslo števil 1 — 8, za drugi obrok pa števil 9 — 16. Lastniki nakaznic brez teh odrezkov še niso upravičeni do nakupa masla.

Od časovne omejitve so izvzeti bolniški dodatki, za nosilce žene in posebnih bolni.

Moko ali maslo na druge odrezke trgovci do nadaljnjega nikakor ne smejo izdajati, četudi bi imeli še zalogo.

Trgovci, ki imajo še koruzno moko na zaloz, naj z njo postrežejo proti odrezkom št. 11 in 12 tudi strankam onih trgovcev, ki je nimajo. Prav to velja za maslo.

Ko ne bo več reflektantov za koruzno moko na odrezke št. 11 in 12 smejo dati trgovci, ako potrošnik to želi, tudi na odrezke, ki so že razporejeni za kruh oz. krušno moko in to v običajnem razmerju, t. j. po 225 gr na dnevni odrezek.

Opozorjamo trgovce, da smejo postreči z racijoniranim blagom samo svojim stalnim strankam. Selitev odjemalcev od trgovca do trgovca povzroča nered v preskrbovanju. Izjeme veljajo samo za blago, za katero to Prevod izrecno odredi, kot v tem mesecu n. pr. za prvi obrok maslo ter za koruzno moko.

Trgovci se naj zaradi kazenskih posledic strogo držijo danih navodil. Otmu, ki bi ne vpoštevali odredb, bo Prevod namreč ustavil nakazovanje racijoniranih živil.

Navodila potrošnikom hranil

Kdor še ni nabavil koruzne moke na odrezke št. 11 in 12, jo more nabaviti, dokler traja zaloga, še pri naslednjih tvrdkah, ki so javile, da jo še imajo:

1. Gospodarska zadruga, Tyrševa c. 22.
2. Globevnik Ivan, Franciskanska ul. 4.
3. Nabavna in prodajna zadruga mestnih uslužbencev 4. Nabavna in prodajna zadruga uslužbencev drž. železnice, 5. Kešar Frane, Vodnikova 87. 6. Medved Ivanka, Za-

loška cesta, 7. Meneinger Stefan, Šmartinska cesta, 8. Vrtačnik Alojzija, Tržaška c. 19. 9. Zorman Janez, Stari trg 52.

Obenem opozarjamo potrošnike, da se morajo pri nabavi živil vedno držati svojega trgovca.

Izjeme so dovoljene le v izrednih slučajih, ki jih določi Prevod in le za določeno blago, kot je n. pr. v tem primeru koruzna moka.

Naročajte roman »Ivanhoe«!

Radio Ljubljana

dnevni spored za 16. oktober:

8.30—9 Jutranji pozdrav — 9—9.15 Poročila v nemščini in slovenščini — Prekinitev oddaje do 12.20 — 12.20—12.30 Uvod — 12.30—12.45 Poročila v nemščini in slovenščini — 12.45—14 Zabavni koncert izjava radijski orkester vodi dirigent D. M. Šijanec — 14—14.15 Poročila v nemščini — 14.15—15 Poldanska glasba — Prekinitev oddaje do 17.15 — 17.15 Poročila v nemščini in slovenščini — 17.15—17.45 Zabavni koncert — 17.45—18 Gospodinsko predavanje — Prekinitev oddaje do 19 — 19—19.30 Duet harmonik Jenko—Mihečič — 19.30—19.45 Poročila v nemščini, poročilo nemškega vrhovnega poveljstva v italijanski, napoved sporeda za naslednji dan — 19.45—20 Mala medigra — 20—20.15 Poročila v nemščini — 20.15—21 Operetno glasbo izjava radijski orkester, vodi dirigent D. M. Šijanec, sodelujeta sopranistka Draga Sok in tenorist Andrej Jare — 21—22 Koncert ritmičnega orkestra — 22—22.10 Poročila v nemščini — Konec oddaje.

KINO SLOGA 27-58

TERRA-film poln dramatičnega dejanja govori k srcu vsakogar, ki ga vidi ter mora navdušiti tudi najbolj razvajen občinstvo!

»VEČNI ZVOK«

Večni zvok gosli prepaja ta film ter s čudovito usodo vodi življenje nadarjenega godbenika.

V glavnih vlogah: Olga Tchechova, Elfrida Datzig, Rudolf Prack.

Režija: Günther Rittau.

Predstave ob 15, 17; v nedeljo še ob 13.30.

Dnevna predprodaja vstopnic od 11 do 12.

KINO UNION 22-21

Najslajnejša kmetaka burka — dve uri burnega smeja!

»GREŠNA VAS«

Strah hinavskih občinskih svetnikov pred razkrinkanjem njihovih grehov!

V glavnih vlogah: Hansi Knotek, Joe Stüchel in Josef Eichheim.

PREDSTAVE ob 15.30 in ob 17.30.

Lepo pripravljena je v četrtek 14. oktobra 1943 v Ljudski kuhinji umrla gospodinja vzorne zvestobe

ANA VODE

Velike množice jo bodo imele v lepem spominu, ona pa je blažena, da si je v trinštiridesetletnem zvestem delu zaslužila srečo, kakršne svet ne premore.

Obiskati jo moremo še v Marijini kapeli na Zalah, od koder bo pogreb k Sv. Križu v soboto ob 3. popoldne.

Ljudska kuhinja

Po kratki težki bolezni nas je zapustila nam najdražja mamica, stara mama, sestra, teta in tašča, gospa

Amalija Seme

Nepozabno mamico bomo spremili k večnemu počitku v nedeljo, dne 17. oktobra 1943, ob 3 popoldne z Žal, iz kapelice sv. Nikolaja k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 15. oktobra 1943.

Globoko žalujoči ostali

Umrla nam je danes, previdna s tolažili sv. vere, najina zlata, ljubljena mami-majka, sestra, svakinja in tašča, gospa

Josipina Krašna vd. Smerke

roj. Lavrič

vdova drž. uradnika v pokoju

Pogreb nepozabne pokojnice bo v soboto, dne 16. oktobra 1943 ob pol 4 popoldne iz kapele sv. Jožefa na Zalah k Sv. Križu.

Ljubljana, Lož, dne 14. oktobra 1943.

Žalujoči hčeri in sorodstvo.

Umrla nam je naša ljubljena mama, stara mama, teta in tašča, gospa

Ivana Lesjak

vdova po pošttem uslužbencu

Pogreb nepozabne pokojnice bo v nedeljo, 17. t. m. ob pol 4 pop. z Žal, kapele sv. Krištofa k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 15. oktobra 1943.

Žalujoče rodbine:

Lesjak, Jakopin, Babkov, Zupanec.